

Agentúra
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ

Európska únia
Európsky sociálny fond

Učebná osnova

slovenský jazyk a literatúra

Názov a adresa školy	SOŠ, Komenského 16, 082 71 Lipany
Názov školského vzdelávacieho programu	Školský vzdelávací program
Kód a názov ŠVP	31 textil a odevníctvo
Kód a názov učebného odboru	3178 0 00 výroba konfekcie
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné odborné vzdelanie ISCED 2C
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná

Názov predmetu	slovenský jazyk a literatúra
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 23 vyučovacích hodín
Ročník	druhý
Kód a názov učebného odboru	3178 0 00 výroba konfekcie
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti *jazyk a komunikácia* je jedným z kľúčových všeobecnovzdelávacích predmetov, ktorého obsahovú časť tvoria dve rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajúce zložky – jazyk a literatúra.

Podstatou predmetu je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Jazyková zložka predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi, pričom primárne sa kladie dôraz na vnímanie jazyka ako potenciálneho zdroja osobného i kultúrneho obohatenia človeka. Do popredia sa vo vyučovaní jazyka dostáva analýza a interpretácia textov/prejavov aj tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré budú zodpovedať konkrétnej komunikačnej situácii. Kvalitné ovládanie materinského jazyka treba považovať za východisko nielen lepších študijných výsledkov žiakov ale aj ich schopnosti uplatniť sa na trhu práce a v súkromnom živote.

Literárna zložka kladie dôraz na rozvoj čítania ako estetického osvojovania umeleckého textu a postupné rozvíjanie čitateľských schopností smerujúcich od analýzy umeleckého textu ku schopnosti hodnotiť prečítaný text.

Ciele vyučovacieho predmetu

1 Ústna a písomná komunikácia

Žiak

- vytvorí ucelené texty s rôznym cieľom pre dané publikum a vzhľadom na komunikačnú situáciu,
- používa informácie a ucelené textové pasáže z rozličných zdrojov,
- používa slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku,
- rešpektuje jazykové pravidlá,
- reviduje svoj ústny a písomný prejav,
- pri ústnom prejave využíva mimojazykové prostriedky.

2 Čítanie s porozumením

Žiak

- plynulo číta súvislý vecný a umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť,
- si vie vybrať vhodný text na čítanie,
- dokáže porozumieť obsahu a významu vecného a umeleckého textu,
- vie analyzovať formálnu a obsahovú stránku textu a zhodnotiť ho z vlastného hľadiska,
- odlíši vetu a text, chápe funkciu viet a ich nadväznosť v texte,
- chápe význam lexikálnych jednotiek v texte.

3 Zapamätanie a reprodukcia

Žiak

- si dokáže zapamätať potrebné fakty a definície a vie demonštrovať ich znalosť,
- vie vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.

Kľúčové kompetencie

1. Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Žiak má:

- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

2. Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

Žiak má:

- vyjadrovať sa v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť rôzne situácie.

3. Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Žiak má:

- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- diskutovať a pozorne počúvať druhých,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

Vzdelávací štandard

Žiaci dosiahnu požadovaný výkon po absolvovaní 2. ročníka

Jazyková zložka

Kľúčové kompetencie rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
1. Schopnosť vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah) a schopnosť aktívne počúvať .	Žiak vie reprodukovať definíciu štandardizovaného jazykovedného pojmu a uplatniť ho v ústnom prejave.	• tempo reči	Zvuková rovina jazyka a pravopis
2. Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty.	Žiak vie reprodukovať definíciu štandardizovaného jazykovedného pojmu a uplatniť ho pri čítaní textu.	• tempo reči	Zvuková rovina jazyka a pravopis
1. Schopnosť vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah) a schopnosť aktívne počúvať .	Žiak vie používať jazykové slovníky. Žiak po upozornení učiteľom dokáže opraviť svoj ústny a písomný prejav.	• jazykové slovníky • cudzí jazyk	Lexikálna rovina jazyka
2. Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty.	Žiak vie identifikovať neznáme slová v texte a vyhľadať ich význam v jazykových slovníkoch.	• odborné názvy/termíny • jazykové slovníky	Lexikálna rovina jazyka

Agentúra
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ

Európska únia
Európsky sociálny fond

1. Schopnosť vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah) a schopnosť aktívne počúvať .	Žiak vie s pomocou učiteľa aplikovať v ústnom aj písomnom prejave nadobudnuté vedomosti z morfológie a pravopisu. Žiak po upozornení učiteľom dokáže opraviť svoj ústny a písomný prejav. Žiak vie reprodukovať definíciu štandardizovaného jazykovedného pojmu a uplatniť ho v písomnom a ústnom prejave.	• zvrtné zámená	Morfologická rovina jazyka
2. Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty.	Žiak vie reprodukovať definíciu štandardizovaného jazykovedného pojmu a uplatniť ho pri čítaní.	• zvrtné zámená	Morfologická rovina jazyka
1. Schopnosť vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah) a schopnosť aktívne počúvať .	Žiak vie s pomocou učiteľa uskutočniť revíziu vetnej skladby a interpunkcie vo svojom texte a opraviť chyby	• jednoduchá veta • jednoduché súvetie	Syntaktická rovina jazyka
2. Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty.	Žiak vie reprodukovať definície štandardizovaných jazykovedných pojmov a uplatniť ich pri čítaní a interpretácii textu.	• jednoduchá veta • jednoduché súvetie	Syntaktická rovina jazyka
1. Schopnosť vyjadrovať sa adekvátne komunikačnej situácii – ústne a písomne (vhodná forma a obsah) a schopnosť aktívne počúvať .	Žiak vie s pomocou učiteľa vytvoriť ucelený text na základe stanoveného slohového útvaru/žánru, resp. témy. Žiak vie s pomocou učiteľa podľa vopred stanovených kritérií porovnať slohové útvary/žánre a charakterizovať niektoré rozdiely v ich formálnej úprave. Žiak vie jednoduchým spôsobom vyjadriť svoj vlastný názor na určitú tému. Žiak vie jednoduchým spôsobom zhodnotiť ústny prejav hovoriaceho. Žiak s pomocou učiteľa dodržiava v komunikačných situáciách zásady spoločenskej komunikácie a vie spoločensky vhodne vyjadriť aj svoje stanovisko k obsahu komunikácie. Pri vzniknutej defektnej komunikácii je ústretový a dokáže zmierniť napätie.	• opis: predmetu, obrázku/ilustrácie, pracovného postupu • žiadosť, dotazník, štruktúrovaný životopis, objednávka, potvrdenie, informačný leták, úradný list • predtlače: prihláška, zápisnica, splnomocnenie • spoločenské zásady komunikácie • defektná komunikácia • kľúčové slová • propagácia	Štylistická rovina Komunikácia Jazyková kultúra

		• dezinformácia • projekt: príprava projektu, realizácia projektu, prezentácia projektu	
2. Čítať s porozumením súvislé aj nesúvislé texty.	Žiak vie zamerať svoje čítanie a zvoliť si vhodný text vzhľadom na cieľ čítania a svoje rozhodnutie vie zdôvodniť. Žiak vie určiť kľúčové slová v texte. Žiak vie s pomocou učiteľa usporiadať v známom vecnom texte informácie podľa dôležitosti a udalosti v príbehu podľa časovej postupnosti. Žiak vie vyjadriť svoj čitateľský dojem z prečítaného umeleckého textu. Žiak vie reprodukovať definície štandardizovaných jazykovedných pojmov a uplatniť ich pri čítaní textu.	• umelecký text • vecný text • spoločenské zásady komunikácie • defektná komunikácia • informácia • spôsoby spracovania informácií • kľúčové slová • propagácia • dezinformácia	Štylistická rovina Komunikácia Jazyková kultúra Práca s informáciami

Literárna zložka

Kľúčové kompetencie a odborné zručnosti rozvíjané vzdelávacou oblasťou	Výkonový štandard	Obsahový štandard – pojmy	Tematický celok
Čitateľská kompetencia, verejná prezentácia textu. Reprodukovať definície pojmov a používať ich pri práci s textom. Verejne prezentovať a obhajovať vlastný názor.	Žiak vie po primeranej príprave nahlas, plynulo a výrazne prečítať text úryvku. Žiak dokáže prerozprávať obsah prečítaného úryvku. Žiak vie nájsť postavy v úryvku diela, vytvoriť ich jednoduchú charakteristiku a určiť vzťahy medzi nimi. Žiak vie reprodukovať definíciu pojmu román a vie odlíšiť román od poviedky.	• román Integrované pojmy z jazykovej zložky: • tempo	Rodina

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy a koncepcie	Formy práce
Zvuková rovina jazyka a pravopis Lexikálna rovina jazyka Morfológická rovina jazyka Syntaktická rovina jazyka Štylistická rovina Komunikácia Jazyková kultúra Rodina	Reproduktívna – rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh, dialóg, diskusia, projektová výučba, hranie rolí a simulačné hry, brainstorming, interaktívne učenie, prípadové štúdie, Horúca stolička, výklad, metakognitívne stratégie – práca s textom	Frontálna výučba, skupinové a kooperatívne vyučovanie, individuálna práca,

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Ďalšie zdroje (internet, knižnica...)
Zvuková rovina jazyka a pravopis Lexikálna rovina jazyka Morfológická rovina jazyka Syntaktická rovina jazyka Štylistická rovina Komunikácia Jazyková kultúra Rodina	Ballay, J., Dostálová, E., Olgyajová, D. 2007. Slovenský jazyk pre dvojročné a trojročné učebné odbory stredných odborných učilišť. Bratislava : SPN, 2007. ISBN 978-80-10-01341-8	Datapojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa Filipchart	Webové stránky: http://www.soslipany.sk/Delenie.htm , http://zlatyfond.sme.sk/?ref=pata http://slovníky.korpus.sk/ http://old.culture.gov.sk/umenie/ttny-jazyk/legislatva

Hodnotenie

Kritériá hodnotenia sú definované na jeden výkon, sú konkrétne, jasné, stručné, zamerané buď na proces (činnosť) alebo na výsledok činnosti. V ŠKVP sú jasne deklarované kritériá napr. pre ústnu odpoveď, písomnú prácu (test, projekt). Podrobnejšie sú uvedené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch predmetu. Počty hodín sú orientačné, podrobnejšie sú určené taktiež v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch predmetu.

Súčasťou hodnotenia každej hodiny je aj sebahodnotenie žiakov, ich schopnosť posúdiť vlastný výkon, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy.

ROZPIS UČIVA PREDMETU: ROČNÍK:		slovenský jazyk a literatúra 2. ročník	Počet hodín týždenne: 1	Spolu: 23	
Názov tematického celku Názov témy	Hodiny	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Zvuková rovina jazyka a pravopis	1	Žiak má:	Žiak:		
Tempo reči		reprodukovat' definíciu štandardizovaného jazykovedného pojmu a uplatniť ho v ústnom prejave i pri čítaní textu.	v ústnom prejave i pri čítaní textu uplatnil definíciu štandardizovaného jazykovedného pojmu.	ústne skúšanie	ústna odpoveď
Lexikálna rovina jazyka	2	Žiak má:	Žiak:		
Jazykové slovníky Cudzí jazyk a odborné názvy/termíny		– používať jazykové slovníky, – po upozornení učiteľom opraviť svoj ústny a písomný prejav, – identifikovať neznáme slová v texte a vyhľadať ich význam v jazykových slovníkoch.	– použil jazykové slovníky pri vysvetľovaní slov, – po upozornení učiteľom opravil svoj ústny a písomný prejav, – identifikoval neznáme slová v texte a vyhľadal ich význam v jazykových slovníkoch.	ústne skúšanie	ústna odpoveď
Morfologická rovina jazyka	3	Žiak má:	Žiak:		
• zvrtné zámená		– s pomocou učiteľa aplikovať v ústnom aj písomnom prejave nadobudnuté vedomosti z morfológie a pravopisu, – opraviť svoj ústny a písomný prejav, – reprodukovat' definíciu štandardizovaného jazykovedného pojmu a uplatniť ho v písomnom	– s pomocou učiteľa aplikoval v ústnom aj písomnom prejave nadobudnuté vedomosti z morfológie a pravopisu, – opravil svoj ústny a	ústne skúšanie, písomné skúšanie	ústna odpoveď, písomné cvičenie

		a ústnom prejave i pri čítaní.	písomný prejav, – uplatniť definíciu štandardizovaného jazykovedného pojmu v písomnom a ústnom prejave i pri čítaní.		
Syntaktická rovina jazyka	2	Žiak má:	Žiak:		
Jednoduchá veta Jednoduché súvetie		- s pomocou učiteľa uskutočniť revíziu vetnej skladby a interpunkcie vo svojom texte a opraviť chyby, - reprodukovať definície štandardizovaných jazykovedných pojmov a uplatniť ich pri čítaní a interpretácii textu.	- s pomocou učiteľa uskutočnil revíziu vetnej skladby a interpunkcie vo svojom texte a opravil chyby, - reprodukoval definície štandardizovaných jazykovedných pojmov a uplatnil ich pri čítaní a interpretácii textu.	ústne skúšanie, písomné skúšanie	ústna odpoveď, písomné cvičenie
Štylistická rovina Komunikácia Jazyková kultúra	8	Žiak má:	Žiak:		
Opis Žiadosť, dotazník Štruktúrovaný životopis Objednávka, potvrdenie, Informačný leták, úradný list Predtlač: prihláška, zápisnica, splnomocnenie Spoločenské zásady komunikácie Projekt: príprava projektu, realizácia projektu, prezentácia projektu		– s pomocou učiteľa vytvoriť ucelený text na základe stanoveného slohového útvaru/žánru, resp. témy, – s pomocou učiteľa podľa vopred stanovených kritérií porovnať slohové útvary/žánre a charakterizovať niektoré rozdiely v ich formálnej úprave, – jednoduchým spôsobom vyjadriť svoj vlastný názor na určitú tému, – jednoduchým spôsobom zhodnotiť ústny prejav hovoriaceho, – s pomocou učiteľa dodržiava v komunikačných	– vytvoril ucelený text na základe stanoveného slohového útvaru/žánru, resp. témy, – porovnať slohové útvary/žánre a charakterizoval niektoré rozdiely v ich formálnej úprave, – vyjadril svoj vlastný názor na určitú tému, – zhodnotil ústny prejav	ústne skúšanie, písomné skúšanie	ústna odpoveď písomné cvičenie

		situáciách zásady spoločenskej komunikácie a vie spoločensky vhodne vyjadriť aj svoje stanovisko k obsahu komunikácie. Pri vzniknutej defektnej komunikácii je ústretový a dokáže zmierniť napätie, – zvoliť si vhodný text vzhľadom na cieľ čítania a svoje rozhodnutie vie zdôvodniť, – s pomocou učiteľa usporiadať v známom vecnom texte informácie podľa dôležitosti a udalosti v príbehu podľa časovej postupnosti, – vyjadriť svoj čitateľský dojem z prečítaného umeleckého textu, – reprodukovať definície štandardizovaných jazykovedných pojmov a uplatniť ich pri čítaní textu.	hovoriaceho, – dodržiaval v komunikačných situáciách zásady spoločenskej komunikácie a spoločensky vhodne vyjadril aj svoje stanovisko k obsahu komunikácie, – zvolil si vhodný text vzhľadom na cieľ čítania a svoje rozhodnutie zdôvodnil, – usporiadať v známom vecnom texte informácie podľa dôležitosti a udalosti v príbehu podľa časovej postupnosti, – vyjadril svoj čitateľský dojem z prečítaného umeleckého textu – uplatnil reprodukcie definícií štandardizovaných jazykovedných pojmov a pri čítaní textu.		
Literárna zložka					
Rodina	7	Žiak má:	Žiak:		
Román		– po primeranej príprave nahlas, plynulo a výrazne prečítať text úryvku,	– nahlas, plynulo a výrazne prečítal text úryvku,	ústne frontálne skúšanie	ústna odpoveď

Agentúra

Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ

Európska únia
Európsky sociálny fond

		– prerozprávať obsah prečítaného úryvku, – nájsť postavy v úryvku diela, vytvoriť ich jednoduchú charakteristiku a určiť vzťahy medzi nimi, – reprodukovať definíciu pojmu román a odlišiť román od poviedky.	– prerozprával obsah prečítaného úryvku, – určil postavy v úryvku diela, vytvoril ich jednoduchú charakteristiku a určil vzťahy medzi nimi, – reprodukoval definíciu pojmu román a odlišil román od poviedky.		
--	--	---	---	--	--